Press Note

JAGAT GURU NANAK DEV PUNJAB STATE OPEN UNIVERSITY PATIALA

(Established by Act No.19 of 2019 of Legislature of the State of Punjab)

PSOU/PRO/2025/165 **28 May 2025**

Deliberations on Eco-Consciousness mark World Environment Day 28 May 2025

Research and Development Cell and the School of Languages, Jagat Guru Nanak Dev Punjab State Open University (JGND PSOU), Patiala organized International Webinar cum Discussion Forum on Eco-consciousness in contemporary Indian children's Literature. The webinar was in observance of World Environment Day 2025 and aimed to inculcate ecoliteracy. Prof. Ramaswamy, Karpagam Academy of Higher Education, Coimbatore and Dr. Sooshilla Gopaul, Open University of Mauritius were the Resource Persons. Prof. Ramaswamy underscored the significance of ecopedagogy. Focusing on biodiversity, sustainable development and eco-consciousness, Prof. Ramaswamy endorsed Barry Commoner's first law of ecology, "Everything is connected to everything else". She shared the findings of UGC Major Research Project on Children Literature. She expanded on the works of Indian writers like Deepak Dalal, Ranjit Lal, Leela Gour and Diasporic writers who have contributed to children literature.

Dr. Navleen Multani, Dean Research said "Environmental education should begin early in childhood so that young minds acquire awareness about contemporary challenges like climate crisis, plastic hazards and pollution. Discussion on UGC Major Research Project on eco-consciousness will provide new insights to researchers." Dr. Sooshilla Gopaul said, "Ecopedagogy and Ecocritical research promote nature-based writings, provide opportunities to integrate an ecological ethos and ethic that promote social and environmental justice. While students develop a sense of "place consciousness", researchers engage in real life problems to produce impactful research."

Faculty and Research Scholars from Shri Guru Granth Sahib World University, Fatehgarh Sahib; IGNOU; Bishop Heber College, Tiruchirappalli, Tamil Nadu; Hong Kong Baptist University, Hong Kong; National Sun Yat-sen University, China; Chinmaya Vishwavidyapeeth; Karpagam Academy of Higher Education, Coimbatore; University of Hyderabad; Himachal Pradesh University, Shimla; Lucknow University; Bharathiar University; Central University of Jammu; Banaras Hindu University; Punjabi University, Patiala; IIT Tirupati; Baba Saheb Bhim Rao Ambedkar Co-Education College, Jalandhar; GCG, Patiala; Dayanand College Hisar attended the webinar.

28/5/25

Director
Public Relations

Director-Public Relations Cell
Jagat Guru Nanak Dev
Punjab State Open University
Patiala – 147001(PB) INDIA

JAGAT GURU NANAK DEV PUNJAB STATE OPEN UNIVERSITY
PATIALA
(Established by Act No.19 of 2019 of Legislature of the State of Punjab)

PSOU/PRO/2025/165 **28 May 2025**

ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

28 May 2025

ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸੈੱਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਲੈਂਗੁਏਜਿਸ, ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ 28 ਮਈ 2025 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੈਬੀਨਾਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿੰਦਿਤਾ ਮਿਤਰਾ (ਆਈ.ਏ.ਐਸ.), ਵਾਇਸ ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਇਆ।

ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ "**ਯੂਜੀਸੀ ਮੇਜਰ ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ: ਇਕੋ-ਕੋਨਸ਼ੀਅਸਨੈੱਸ ਇਨ ਕਨਟੈਂਪਰੇਰੀ ਇੰਡੀਅਨ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਲਿਟਰੇਚਰ**" ਸੀ। ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਮਸਵਾਮੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ, ਕਾਰਪਾਗਮ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਕੋਇੰਬਤੂਰ, ਨੇ ਇਕੋ ਪੈਡਾਗੌਜੀ (ecopedagogy) ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਨੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਲਿਟਰੇਚਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ । ਡਾ. ਨਵਲੀਨ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਡੀਨ ਰਿਸਰਚ, JGND PSOU, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਮਸਵਾਮੀ ਦਾ UGC ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਖੋਜਾਰਥੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ"। ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਗੋਪਾਲ, ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੋਰਿਸੀਅਸ, ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਮਸਵਾਮੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਖੋਜ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਵੈਬੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ; ਹੰਗ ਕਾਂਗ ਬਾਪਟਿਸਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਹੰਗ ਕਾਂਗ); ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਨ ਯਾਤ-ਸੇਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ; ਚਿਨਮਯਾ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਦਿਆਪੀਠ, ਕਾਰਪਾਗਮ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਕੋਇੰਬਤੂਰ), ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸ਼ਿਮਲਾ), ਲਖਨਊ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ; ਭਾਰਥਿਅਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ; ਸੈਂਟ੍ਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਜੰਮੂ; ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ; ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਤਿਰੁਪਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ, ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਨਵਲੀਨ ਮੁਲਤਾਨੀ 28/05/25
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ
Director-Public Relations Cell
Jagat Guru Nanak Dev
Punjab State Open University
Patiala – 147001(PB) INDIA

News Clips

FRI,30 MAY 2025
EDITION: PATIALA BANI, PAGE NO. 2

ਜਗ ਬਾਣੀ ਈ-ਪੇਪਰ

ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। (ਛੰਦਰ)

ਪਟਿਆਲਾ, 29 ਮਈ (ਰਾਜੇਸ਼ ਪੰਜੌਲਾ)- ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਡਿਵੈੱਲਪਮੈਂਟ ਸੈੱਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਲੈਂਗੁਏਜਿਜ਼ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੈਬੀਨਾਰ ਅਨਿੰਦਿਤਾ ਮਿੱਤਰਾ (ਆਈ. ਏ. ਐੱਸ.) ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਇਆ। ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 'ਯੂ. ਜੀ. ਸੀ. ਮੇਜਰ ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ : ਇਕੋ ਕਾਂਸ਼ੀਅਸਨੈੱਸ ਇਨ ਕਨਟੈਂਪਰੇਰੀ ਇੰਡੀਅਨ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਲਿਟਰੇਚਰ' ਸੀ। ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਮਸਵਾਮੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ ਕਾਰਪਾਗਮ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਨੇ ਇਕੋ ਪੈਡਾਗੋਜੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਨੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਲਿਟਰੇਚਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਨਵਲੀਨ ਮੁਲਤਾਨੀ ਡੀਨ ਰਿਸਰਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਮਸਵਾਮੀ ਦਾ ਯੂ. ਜੀ. ਸੀ. ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਖੋਜਾਰਥੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਗੋਪਾਲ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੌਰਿਸ਼ੀਅਸ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ੋਭਾ ਰਾਮਸਵਾਮੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਵੈਬੀਨਾਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਬਾਪਟਿਸਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਹਾਂਗਕਾਂਗ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਨ ਯਾਤ ਸੇਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚਿਨਮਯਾ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਦਿਆਪੀਠ, ਕਾਰਪਾਗਮ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਕੋਇੰਬਟੂਰ), ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸ਼ਿਮਲਾ), ਲਖਨਊ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਭਾਰਥੀਅਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸੈਂਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਜੰਮੂ, ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਈ. ਆਈ. ਟੀ. ਤਿਰੂਪਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ, ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

पंजाब केसरी

SUN,01 JUNE 2025
EDITION: PATIALA KESARI, PAGE NO. 1

ओपन यूनिवर्सिटी में मनाया विश्व पर्यावरण दिवस

ओपन यूनिवर्सिटी में पर्यावरण दिवस पर आयोजित अंतर्राष्ट्रीय वैबीनार का दृश्य।

पटियाला, 31 मई (राजेश पंजौला): जगत गुरु नानक देव पंजाब स्टेट ओपन यूनिवर्सिटी पटियाला के रिसर्च एंड डिवैल्पमैंट सैल तथा स्कूल ऑफ लैंग्वेजेस द्वारा विश्व पर्यावरण दिवस को समर्पित एक अंतर्राष्ट्रीय वैबीनार का आयोजन किया गया।

यह वैबीनार कुलपति अनिंदिता मित्रा (आई.ए.एस.) के नेतृत्व में सम्पन्न हुआ। वैबीनार का विषय थेयू.जी.सी. मेजर रिसर्च प्रोजैक्ट इको-कॉन्शियसनेस इन कंटेम्पररी इंडियन चिल्ड्रेन्स लिटरेचर।

इस अवसर पर मुख्य वक्ता प्रो. शोभा रामास्वामी (अंग्रेजी विभाग, कारपागम अकादमी ऑफ हायर एजुकेशन, कोयंबटूर) ने इको-पैडागॉजी के महत्व पर जोर देते हुए जैव विविधता, सतत विकास और पर्यावरणीय जागरूकता में बाल साहित्य के योगदान पर विचार रखे।

डॉ. नवलीन मुल्तानी, डीन रिसर्च ने कहा कि पर्यावरण शिक्षा की शुरुआत बचपन से ही होनी चाहिए। उन्होंने कहा कि प्रो. शोभा रामास्वामी का यू.जी.सी. रिसर्च प्रोजैक्ट शोधार्थियों, छात्रों और शिक्षकों के लिए अत्यंत लाभकारी है।

डॉ. सुशीला गोपाल, ओपन यूनिवर्सिटी मारीशस ने प्रो. शोभा रामास्वामी के पर्यावरण से संबंधित शोध की प्रशंसा की।

इस वैबीनार में देश-विदेश के कई प्रतिष्ठित विश्वविद्यालयों से प्रोफेसर, शोधकर्ता और विद्यार्थी शामिल हुए, जिनमें श्री गुरु ग्रंथ साहिब वर्ल्ड यूनिवर्सिटी, फतेहगढ़ साहिब, हांगकांग बैपटिस्ट यूनिवर्सिटी (हांगकांग), नेशनल सन यात सेन यूनिवर्सिटी (ताइवान), चिन्मय विश्व विद्यापीठ।

इसके अतिरिक्त कारपागम अकादमी ऑफ हायर एजुकेशन (कोयंबटूर), यूनिवर्सिटी ऑफ हैदराबाद, हिमाचल प्रदेश यूनिवर्सिटी (शिमला), लखनऊ यूनिवर्सिटी, भारथिअर यूनिवर्सिटी, सेंट्रल यूनिवर्सिटी ऑफ जम्मू, बनारस हिन्दू यूनिवर्सिटी (बी.एच.यू.), आई.आई.टी. तिरुपति आदि शामिल रहे।

Photos

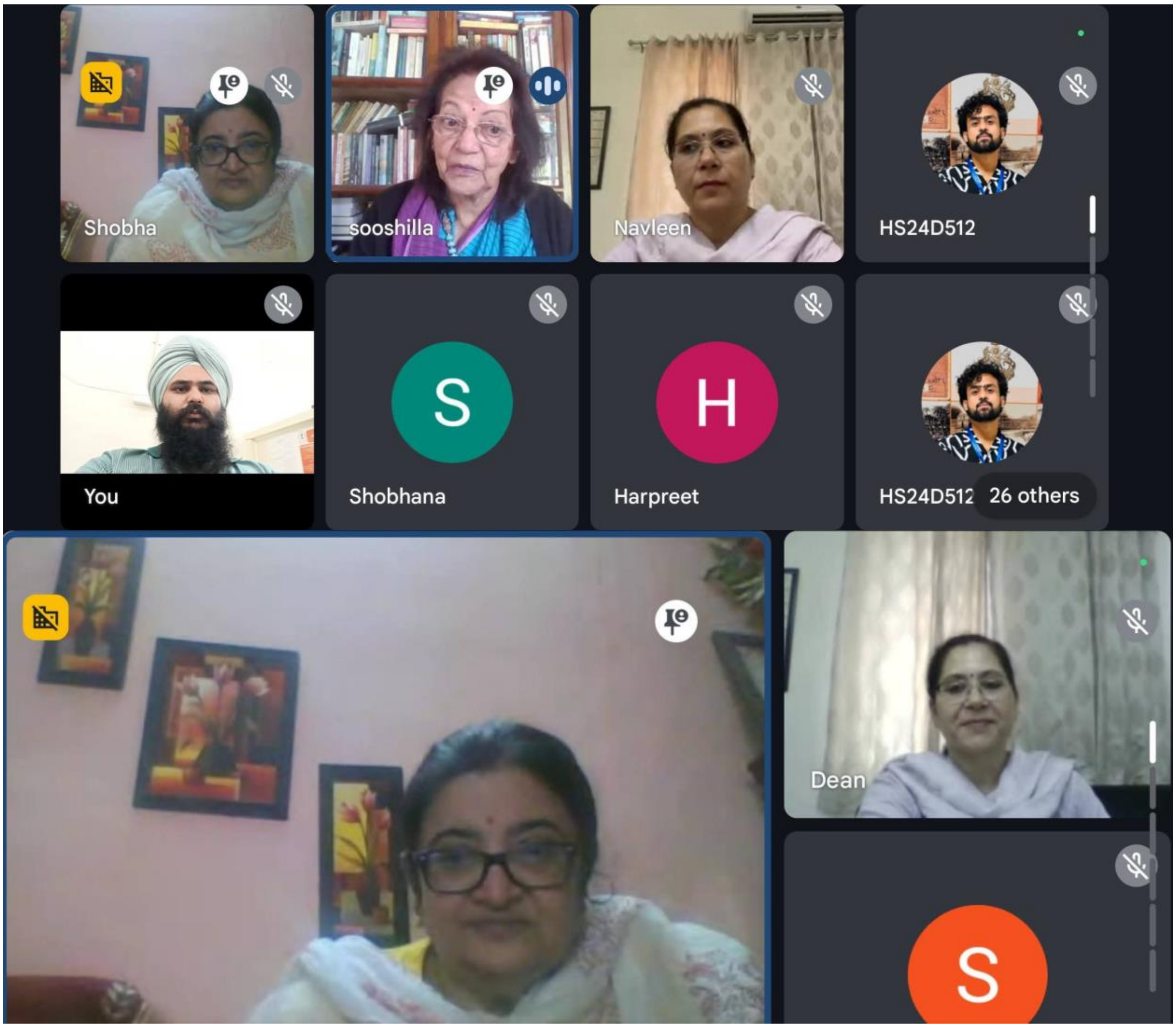

Links

https://www.facebook.com/JGDNPSOUPATIALA/posts/research-and-development-cell-school-of-languages-conducted-international-webina/122260802282031399/

https://www.instagram.com/p/DKMVXj4P0x8/